

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство просвещения Российской Федерации
Государственное бюджетное общеобразовательное учреждение "Средняя общеобразовательная школа № 19
с.п.Сагопши"

РАССМОТРЕНО
методическим объединением
учителей

Мурзабекова Ф.С.

Протокол №1

от "31" 08 2023 г.

СОГЛАСОВАНО
Заместитель директор:

Гарданова Э.Ю.

Протокол №1

от "31" 08 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО
Директор

Коригова М.М.

Приказ №39

от "01" 09 2023 г.

2 классе 2022-2023 шера дешар хьехара балха программа

2023

Д1акхетора каьхат.

Программа оттаяьй ФГОСа компоненташца ювзаяь, г1алг1ай мотт хьехара Г1алг1ай республика дешара министерство хетаяьча хьокхама программага хьежжа 4 класса г1алг1ай мотт хьехара долча дешара книжках. Книжка чулоацам оттабаьраш: К.А.Гагиев, Н.Д.Котиева, Оздоев, А.О. Мальсагов. Арахийцад книжка тоа а даь кхозлаг1а 2009 шера «Сердало» яхача издательство-205 оаг1ув.

Юхььанцарча классашка дешара урокаш хьехаш болча хьехархошта хьалхашка доккхий а бехктохкаме а декхаращ латт: дешархой шаьра, нийса, кхетадеш, кьоастадеш деша 1омабар; дешара книжкаш т1арча произведений чулоацам бовзийтар а цар керттера уйла йовзийтар а.

2 класса дешара книжка чулоацам 10 разделах, дакъах латт:

Гуйра- 7 сахьат ;

Вай Даьй-мохк-4 сахьат ;

Берий вахар- 9 сахьат ;

Вай доттаг1ех-хьайбаех- 11 сахьат;

1а - 6 сахьат;

Болх- йоккха г1озале - 4 сахьат;

Дувца вай ноаноех лаьца- 3 сахьат;

Б1аьсти- 6 сахьат;

Халкъа кхоллам - 15 сахьат ;

Халкъа беламе дувцараш-1 сахьат.

Эрсий йоазонхой произведенеш юкьеяхьара ма1ан да г1алг1ай эрсии литература в1аши ювзаяра, метта к1оаргалонаш, хозал тахкар, шинна метта безам т1абахийтар, сага кхетаме мел лоарх1аме да цу литература чулоацамо хьехар берашта д1ахайтар.

Программа лерх1ам ба:

- дешархой 1омабе шаьра, кхетам болаш, оаз тоаеш тайп-тайпара тексташ еша;

-дешара безам т1абахийтар, ч1оаг1бар, книжка дезадалийтар, из харжа а шоаш деша а хар;

-художественни х1ама довзара безам кхебар, произведенеш ешаш дешархоша шоашта хетар дувцар, хьагойтар, оазаца а дешашца а сурташ дехкар;
-доттаг1алах, дикалах, эзделах, бакъдарах кхетам шербар, г1алг1ай литература езаялийтар, цун чулоацамца дешархой дика оамалаш кхейр.

Дешара ларда сурт-сибат.

- Ладувг1а хар, шийга дувцар нийса кхетадар, хаттарашта жоп дала хар, текста чулоацам арг1-арг1аг1а хургболаш д1анийсбе хар.
- Сабаре, дешдоакьошца дешарца шаъра, кхетаме дешара д1ат1авалар, нийса, б1арчча дешашца, ч1оаг1а деша хар. Т1ехь-т1ехьаг1а сихлуш деша хар.

Литература хара пропедевтика.

-Тайп-тайпара уйлаш йола предложенеш текст йоацалга а, текст сенах оал а хар. Текста чулоацам а кертера уйла а дешархочоа шийна хьаала хар.
- Текста чулоацам хьабувцар, дешалехьа сюжета чу хетаргахьа дувцаргдар е хургдар хьаала хар.
-Дешархошта хьехархочун новкъосталца ха деза текста юкъера синонимаш, антонимаш, эпитеташ хьалеха.
Байта а проза а чулоацам в1аши биста, тайп-тайпара жанраш йовза.

Дешархой кхоллама болх.

-Йовхьамех дешар, хьхьокхар, багах а дешашца а сурт дилар, тоае езача текстаца тайп-тайпара болх бе хар, шера ханашка хьежжа, 1алама хьал довзаш хила.

2 класса дешархочун ховш хила дезачун ларда эшамаш.

Дешар.

Уйла т1айохийташ, нийса, б1арчча дешашца дешара т1авалар. **1 ахшера** ч1оаг1ача оазаца ца йовза текст ешаш 40-50 дош а кхы а дукхаг1а а деша.

2 ахшера дешар кхетадеш, нийса, оаз а тоаеш, б1арчча дешашца, эша сихал а ч1оаг1ал а йолаш ца йовза текст ешар 55-60 дош, кхы а дукхаг1а дешар.

Дешархошта ха деза:

- дешачун тиллача ц1ера уйла е, цун чулоацамцара бувзамах, кертера уйла, цун къайлаг1а дола ма1ан малаг1а да, шоай ц1и тилла;
- произведене ц1ерага а сурташка а хьежжа дувцаргдар фуд хар;
-кертера дешаш хьалеха, хьехархочун хаттарашта жоп дала ха;

- жоп ч1оаг1деш чулоацам чура эша предложенеш хъалехар;
- шоаш текста доаг1а хаттараш оттаде;
- текст доакъошта екъа, шоаш цу доакъошта ц1и тилла;
- текста кертера уйла хъаала, из текста ц1ераца ювзае;
- произведенешка бувцача турпалхоех шоашта хетар дувцар, дийшачох шоашта хетар хъаалар, кортрбар;
- чулоацам нийса а дукха х1ама юкье ца дутааш а хъадувца;
- текста дешаш а предложенеш а юкьейоалаеш хоржаш деша;
- байташ а з1амига дакъилгаш а дагахъа 1омаде, эшача тайпара сиха, оаз тоаеш, ч1оаг1а, текстага хъежжа;
- тайп-тайпара литературни жанраш шоайла къоастае ха (дувцар, фаълг, байт, к1оанолг, шира дувцар, ховли-довзали, кица, дагардерг, илли, кх. д1. а).

Метапредметни

Регулятивни УУД

- Хъехархочунца дешара т1адуллар оттаде, урока лерх1амга хъежжа. Деша дешара лерх1амашка хъежжа.
- Массанеца цхъана урока план оттае ха, произведени чулоацам хъабувцара план оттае ха. Планага хъежжа беш бола болх тахкар, баъча балха корта бар, мах бар, иштта кхыча дешархой балха мах бар.
- З1амигача тоабаца е шинне цхъана болх беш, кердача темах ховр а, де ховр а хъакъоастадар. Урок йодаш беча балхах раъза хилар е ца хилар д1аяздар, лакхача говзала т1акхувш хилар хъахьокхар.
- Ше баъча балха раъза хилар е ца хилар дешархочо ший ло1амаг1а хъаалар, урока карах ца доалача х1ама теркам бар, из тоадара болх бе лерх1ам дагалацар.

Познавательни УУД.

- Текста тохкам бе ха, хъехархочо хаттарашца новкъостал а деш. Деша къайла ма1ан ха, из тахка.
- Произведенеш шоайла йиста, в1ашкаоттае, юкъарадар а тарадоацар а хъаоалаш.
- Дийшачун дакъа диста мукъама е илли дакъаца, е суртаца, е кицаца.

-Произведени турпалхочо дечун бахъан тахкар. Шийна хетачун, ше яхачун доаг1а масалаш доаладе, даържа дувзаденна къамаъл де.

- Г1алг1ай фаългаш кхоллара лерх1ам ха, цар лу пайда, цар лерх1ам ха.

- Поэзи а проза а шоайла къоастае ха, литературнии 1илман кхетам балара тексташи санна.

- Кхоллама навикаш хъахьокхар, тайп-тайпара произведенеш дагалувцаш, проектни т1адуллараш кхоачашдеш.

-Дешашдар кхетаде, дийшар лоацца таблица чу а схема чу а д1аязде ха.

Коммуникативни УУД.

-Дувцара къамаъл оттаде, урока болх беш кадай хила, хаттараш тела. Диалог, тоабах болх беш дакъа лаца. Шийна бакъахъа хетар ч1оаг1деш, кхычарца къамаъл де хар.

- Темага хъежжа 5-6 предложенех дувзаденна къамаъл оттаде. Проекта 1-2 слайд кхолла. Кхычунга ладувг1а ха, къовсама юкъе дакъа лаца.

-Произведени урпалхочо даьчун мах бе, эздешашца къамаъл де.

- Кхыча дешархой урока баьча балха мах бе ха, оттаяьча критерешца.

- Барт бара кийча хилар хъахьокхар, къовсам, дов е цатоам д1абаккхара тайп-тайпара вариациеш йоалае ха.

- Боккхийчарца къамаъл деш, книжкаши, дошлоргаши, энциклопедешеш дешаш кердадар, пайдабар леа.

-Йоккха йоаца презентаци (5-6 слайд дола) боккхийчар новкъосталца кийчъар, проекта темага хъежжа, слайдашка хъежжа темах лаьца лоацца дувца.

Личностни.

- Художественни произведенеш ешарца дезала юкъера безама керттера хьал хар (барт хилар, сий дар, безаме, къахетаме, в1аши новкъостал деш хилар)

- Ше ваьнна моттиг ховш хила, ше малаг1ча этносаца лоарх1аш ва ха. Кхыча къамех цар сий деш къамаъл дар.

- Кхыйола култураш а, къамаш а долга ховш хилар, дикаг1а довзачарех хьадувца ха, култураца е динаца шоай култура е дина таракетараш хьаала хар (нохчий, татараш, 1арбий, сирийцаш, кх. д1. а).

-Юкъа а ца лелхаш, кхычунга ладувг1а ха, ший уйла сатийна д1аалар, тайп-тайпара аргументаш а йоалаеш. Дешархой в1аш къовсам балара бахъанаш ха.

- Ц1аг1а а классе а книжкаш дешара т1акхувш хилар хьахьокхар, библиотеке ахар, мукъа волча хана, урока эша материал кийчъяр.
- Йоазонхой кхолламах ха безам болаш хилар хьахьокхар, шийна эггара ч1оаг1аг1а безачар ц1ераш яха хар, безара бахьан а хьаалар.
- Литературни кхоллама болх шийна эшаш болга хар.
- Ишколе вахара бокьонаш йовзар, цар дешархочоа луп айда малаг1а ба хар. Дикача дешархочун масалаш доаладе йийшача произведени юкьера.
- Сага новкъостал доацаш ше болх бе ховш хила, ше даьчох жоп дала дезалга ховш хила.
- Поэтически деша хозал ховш хила, йоазонхочо дешашца сурт дулаш доаладаь дешаш хьалаха ховш хила. Хозахийта дешаш а эпитеташ а шоай къамаьла юкьедоаладар.
- Эзделаца дар доацар ховш хила, литературни турпалхоехи эздийча сагахи йоахка оамалаш хьаювцаха, г1улакхаца дар доацар къоастаде ха.
- Дешаш а яз деш а нийса ваг1араи б1аргий са толха ца дараи йоаг1а бокьонаш ховш хила. К1аьдвалар д1адоаккхаш е еза упражненеш йовзаш, уж еш хила. Саг унахц1ена хилара бокьонаш ц1аг1а а накъайоалаш лелае ха.

Календарни-тематически план.

Дешар 2 класс - 68 сахъат.

№ п/п	Урок яла лерх 1а ха	Бок ъонца йола ха	Урока тема	Сахъат ий боарам	Дешархой дешара т1ехдика хилара бе беза болх. Универсальни дешара ардамаш (УУД).	Материал 1омаяра лоарх1аме ардамаш (планируемые рез-ты).
Гуйра -7 с.						
1.			Озанаькъан С. «Г1атта, деша г1о!», Шеденаькъан С. «Ахка дагадоха вайна».	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжка хъаракашца а книжкаца а болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, чулоацама кертера уйла хъаала хар.	Книжкаца болх беш эша хъаракаш малаг1аш да хар. Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хъежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар.
2.			Йовлой М. «Чкъаьре», Осминаькъан Хь. «Гуйре», «1ажий беша».	1	Дешара кхетама лард 1омаяр, прозаически а поэтически а текстаца болх бе хар 1омадар, кертерадар хъалахар, корта бе хар.	Йоазонхой текстага хъежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаьл де хар. Шаьра деша, т1ехь-т1ехьаг1а оаз лаьг1ъеш дагахъа.
3.			«Мужгеи чай» (эрсий фаьлг).	1	Бахъанай хъахинначуннеи юкьера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаьл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаьла уйла еш.	Фольклора жанраш ховш хила. Фаьлга турпалий оамалаш тахка хар, фаьлга план оттаяр, чулоацам хъабувцар.
4.			Янднаькъан Дж. «Г1араг1ураш», «Гуйра».	1	Поэтически текста дешара кхетама лард 1омаяр, кертерадар къоастаде хар, дувчачун тохкам бар, кертерадар а кертера доацар а къоадаеш. Байт ювцара говзал 1омаяр, цун хъал, оамал хъахьокхаш.	Г1алг1ай поэтий байташ ховш хилар. Байта сурт дешашца дилар, чулоацам тахкар, байташ дагахъа ешар. Оаза низаца байта чулоацама логически тохар де.
5.			Шеденаькъан С. «Акха боабашк».	1	Дувцар хъадувцара нийса логически къамаьла «з1ы» оттаяр, дийшачох лаьца нийсархошца къамаьл де хар. План оттаяр, корта бар, дешай лексически ма1ан дар.	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша б1арчча дешашца, хъадувца ховргдолаш план оттае, сурташка хъежжа чулоацам хъабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хъаала хар.
6.			Хамхой А. «Дошо гуйре». Кицаш.	1	Хъехархочо а дешархоша а дешашдар чулаца, тара дар хъалеха хар, шийна	Гуйрах лаьца дешашца лоацаца дувцар кхоллар, шаьра, оаз тоаеш дешар.

					хетар хъаала а кертерадар хъалаха а хар.	Логически тохар долаш деша хар. Дийшачун маӀан дар, кицай маӀан дашхар. Кицаш довзар, тарадараш доаладар.
7.			ШеденаӀкъан С. «Гуйрен гӀулакхаш».	1	Дийшачун тарадар доаладе а, къамаӀла юкъе дакъа лаца а, текста юкъе логически соцам беш деша хар а чӀоагӀдар. Текста тохкам бар, чулоацам хъабувца хара план оттаяр, дошлоргаца болх бар.	Шадиев Султана произведенеш йовзаш хила, дувцара къамаӀл дар, шаӀра дешар, хаттараш оттаде, царна дизза жоп дала ха, текстага хъежжа чулоацам хъабувца кертерадар юкъера ца доаккхаш.
Вай ДаӀй-мохк- 4 с.						
8.			ШеденаӀкъан С. «Хъа зӀамига ДаӀхе-ГӀалгӀайче».	1	Эшаш йола информаци книжка тӀара хъалаха Ӏомадар, текста чулоацам кхетабара дешаш логически бувзам боа ца беш Ӏодеша хара болх бар.	Шадиев Султана произведенеш йовзаш хила, дувцара къамаӀл дар, шаӀра дешар, хаттараш оттаде, царна дизза жоп дала ха, текстага хъежжа чулоацам хъабувца кертерадар юкъера ца доаккхаш.
9.			ЯнднаӀкъан Дж. «НаӀна лоамаш», ГамботнаӀкъан Б. «Лоамашка», ЧахкенаӀкъан Ю. «Машар эш».	1	Поэтически текст ешаш соцам бе беза моттигаш гучаяхар, юкъарадар а кертерадар а къоастаде хар, дешархой дийшачох шоайла къамаӀл де Ӏомабар, ший уйлаш къамаӀлага нийса йила хар хъехар.	Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хъежжа зӀамига текст оттае, цу чулоацамах къамаӀл де хар.
10			ШеденаӀкъан С. «Хъа йоккха ДаӀхе-Росси», «Вай турпала юрташ».	1	Прозаически текст еша логически «зӀы» йоа ца еш дешар, кертерадар а доацар а къоастаде хар, эша керда информаци книжка тӀара хъалаха хар, бӀарчча дешашца дешар, дувчачун кертера уйла ца йоаеш.	Шадиев Султана произведенеш йовзаш хила, дувцара къамаӀл дар, шаӀра дешар, хаттараш оттаде, царна дизза жоп дала ха, текстага хъежжа чулоацам хъабувца кертерадар юкъера ца доаккхаш.
11			ШеденаӀкъан С. «Вай герб», «Вай байракх». Кицаш.	1	Текст еша логически «зӀы» йоа ца еш дешар, кертерадар а доацар а къоастаде хар, эша керда информаци книжка тӀара хъалаха хар, бӀарчча дешашца дешар, дувчачун кертера уйла ца йоаеш.	Йоазонхой текстага хъежжа зӀамига текст оттае, цу чулоацамах къамаӀл де хар. ШаӀра деша, тӀехь-тӀехьагӀа оаз лабгӀьеш дагахъа.
Берий вахар- 9 с.						
12			ШеденаӀкъан С. «Фу аьлар лоро?»	1	Бахъанаи хъахинначуннеи юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаӀл	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша бӀарчча дешашца, хъадувца

					оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, к5амаьла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	ховргдолаш план оттае, сурташка хьежжа чулоацам х5абувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а х5аала хар.
13			1арчакхнаькъан С. «Мекъал», Танкнаькъан А. «Х5аьша ларх1ар».	1	Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар. Бах5анаи х5ахинначуннеи юк5ера бувзам гучабаккхар, дувцара к5амаьл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, к5амаьла уйла еш.	Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хьежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах к5амаьл де хар.
14			Танкнаькъан А. «Наькъа эзел».	1	Шийна хетар а ховр а дувца хар, дешархошца к5амаьла юк5е дакъа лацар, дешачун ма1ан кхетадергдолаш логически соцам беш дешар б1арчча дешашца.	Г1алг1ай г1улакх, эзел ховш хила, вахарца дувзаденнача г1улакхех к5амаьл де хар, шаьра дешар, хоржаш дешар, доак5ош де хар.
15			Бозарк5анаькъан М. «Туми».	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам х5абувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца к5амаьла юк5е дizza дакъа лацар, хаттарашта дizza жоп далар.	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша б1арчча дешашца, х5адувца ховргдолаш план оттае, сурташка хьежжа чулоацам х5абувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а х5аала хар.
16			Коазой Т. «Уй да бехке».	1	Оазаца текста турпалий эмоционални оамал х5ах5окхар, б1арчча дешашца дешарца логически бувзам боа ца бар, прозаически текст ма1ан доа ца деш деша 1омадар.	Дувцара чулоацам лоацца кертерадар ца дутах х5абувца, б1арчча дешашца, шаьра деша, доак5ошта ек5а текст, масалаш доаладе хар.
17			Х5оашалнаькъан 1. «Доккха дий дуне?», Мазинаькъан М. «Оахца Муса».	1	Оазаца ший уйла –нигат х5ах5окхар, оттадаьча хаттара книжка т1ара сихха х5а а леа нийса жоп дала хар, дошлоргаца болх бар, дийшачун тара дар доаладе, корта бе, кертера ма1ан малаг1а да х5аала хар.	Йоазонхой текстага хьежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах к5амаьл де хар. Шаьра деша, т1ехь-т1ехьаг1а оаз лаьг15еш дагах5а.
18			Ахилгнаькъан М. «Изаш», Шеденаькъан С. «Мурад».	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам х5абувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш	Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хьежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах к5амаьл де хар.

					берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	
19			Шеденакъан С. «Деша аха кӀордааьд».	1	Оазаца ший уйла –нигат хьахьокхар, оттадаьча хаттара книжка тӀара сихха хьа а леа нийса жоп дала хар, дошлоргаца болх бар, дийшачун тара дар доаладе, корта бе, кертера маӀан малагӀа да хьаала хар.	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша бӀарчча дешашца, хьадувца ховргдолаш план оттае, сурташка хьежжа чулоацам хьабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хьаала хар.
20			Горчханнакъан Б. «ВӀаьхий Аслан». Кицаш.	1	Бахьанай хьахинначуннеи юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаъл оттаде хар, бӀарчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малагӀа я ховргдолаш нийса дешар.	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша бӀарчча дешашца, хьадувца ховргдолаш план оттае, сурташка хьежжа чулоацам хьабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хьаала хар.
Вай доттагӀех-хьайбаех-11 с.						
21	19.11		Ушинский К. «Хьайбаш къовсадалар», Хьоашалнакъан 1 «Борцакх».	1	Текст еша логически «зӀы» йоа ца еш дешар, кертерадар а доацар а къоастаде хар, эша керда информаци книжка тӀара хьалаха хар, бӀарчча дешашца дешар, дувчачун кертера уйла ца йоаеш.	Йоазонхой текстага хьежжа зӀамига текст оттае, цу чулоацамах къамаъл де хар. Шаьра деша, тӀехь-тӀехьагӀа оаз лаьгӀъеш дагахьа.
22	23.11		Шеденакъан С. «Зоопарке».	1	Текста чулоацам хьабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малагӀа да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хьежжа зӀамига текст оттае, цу чулоацамах къамаъл де хар.
23	26.11		«Борзи сискали» (фаьлг), Ахилгнакъан М. «Бакьилг», Ӏарчакхнакъан Т. «Тайша бӀийг».	1	Дувцар хьадувцара нийса логически къамаъла «зӀы» оттаяр, дийшачох лаьца нийсархошца къамаъл де хар. План оттаяр, корта бар, дешай лексически маӀан дар.	Дийнатех дола фаьлгаш ховш хила, Шаьра, оаз тоаеш бӀарчча дешашца деша. Оазаца шийна фаьлга турпалех хетар хьагойтар, нийса хьабувцар. Дешашца фаьлга турпала сурт-сибат дила хар.
24	30.11		Хьоашалнакъан 1. «ХӀаьтал-митал», «КӀазилги газилги», «ГӀаьзии аьрзии».	1	Бахьанай хьахинначуннеи юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаъл оттаде хар, бӀарчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малагӀа я ховргдолаш	Хашагульгов Ӏаьла произведенеш йовзаш хила. Фаьлгаи дувцарай юкъе башхало малагӀа я хар, дийнатех лаьца дувцараш довзаш хила,

					нийса дешар.	дийната оамалаш гучайоахаш дола дешаш хъалехар.
25	3.12		Хамхой М. «Борз». Дидигнаъкъан А. «Фатимай пхъагал».	1	Текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар Хъахинначуннеи бахъанай юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаъл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Йоазонхой текстага хъежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаъл де хар. Шаъра деша, т1ехь-т1ехьаг1а оаз лабг1еш дагахъа. Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша б1арчча дешашца, хъадувца ховргдолаш план оттае, сурташка хъежжа чулоацам хъабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хъаала хар.
26	7.12		Патнаъкъан С. «К1азилг».	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	Фаългаи дувцарай юкъе башхало малаг1а я хар, дийнатех лаъца дувцараш довзаш хила, дийната оамалаш гучайоахаш дола дешаш хъалехар.
27	10.12		Ганенаъкъан М. «Цици», Мерешкнаъкъан С. «Къулац».	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжка книжкаца болх бе хар, хоржаш дешар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, чулоацама кертера уйла хъаала хар.	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша б1арчча дешашца, хъадувца ховргдолаш план оттае, сурташка хъежжа чулоацам хъабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хъаала хар.
28	14.12		«Маъкара цогал» (фаълг). Кицаш.	1	Бахъанай хъахинначуннеи юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаъл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хъежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаъл де хар.
29	17.12		«Борзи цогали» (фаълг).	1	Бахъанай хъахинначуннеи юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаъл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Г1алг1ай фаългаш ховш хила, цар чулоацам нийса хъабувцар, тахкар, сурташка хъежжа лоацца дувцар оттаде хар, книжка т1арча хаттарашта жоп дала ховргдолаш, ма1ан кхетадеш деша. Хоржаш деша.

30	21.12		«Сай» (фаълг).	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжка хъаракашца а книжкаца а болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, чулоацама кертера уйла хъаала хар.	Дийнатех дола фаългаш ховш хила, Шаъра, оаз тоаеш б1арчча дешашца деша. Оазаца шийна фаълга турпалех хетар хъагойтар, нийса хъабувцар. Дешашца фаълга турпала сурт-сибат дила хар.
1а – 6 с.						
31	24.12		Осминаъкъан Хъ. «1а», Пушкин А. «1ан сайре».	1	Текста эмоционални оамал къоастаяр. Тара а в1аши духъала а малан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Йоазонхой текстага хъежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаъл де хар. Шаъра деша, т1ехъ-т1ехъаг1а оаз лаг1ъеш дагахъа.
32	28.12		Лаъннаъкъан М. «Лийга дув».	1	Текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	Фаългаи дувцарай юкъе башхало малаг1а я хар, дийнатех лаъца дувцараш довзаш хила, дийната оамалаш гучайоахаш дола дешаш хъалехар.
33	14.01		Шеденаъкъан С. «Ж1але лар».	1	Бахъанай хъахинначунней юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаъл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша б1арчча дешашца, хъадувца ховргдолаш план оттае, сурташка хъежжа чулоацам хъабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хъаала хар.
34	18.01		Ведажнаъкъан А. «1ай», Гамботнаъкъан Б. «Чарахъе».	1	Текста эмоционални оамал къоастаяр. Тара а в1аши духъала а малан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	1аламах лаъца йола произведенеш йовзаш хила, 1алама сурташ хъахъокха дешаш хъалехар, йоазонхочун уйлаш хъахъокха дешаш хъалехар, ший уйлаш лоаца дувцарга яхка хъаювца хар.
35	21.01		Хъоашалнаъкъан 1. «1ай хъунаг1а», Мазинаъкъан М. «1ан ди»,	1	Текста дешара кхетама лард 1омаяр, кертерадар къоастаде хар, дувчачун тохкам бар, кертерадар а кертера доацар а къоастадеш. Байт ювцара говзал 1омаяр, цун хъал, оамал хъахъокхаш.	Йоазонхой текстага хъежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаъл де хар. Шаъра деша, т1ехъ-т1ехъаг1а оаз лаг1ъеш дагахъа.
36	25.01		Мазинаъкъан М. «Марем», Кхоартой М. «1ан ловзар».	1		
Болх-йоккха г1озале- 4 с.						

37	28.01		Шеденаъкъан С. «Маднат»	1	Бахъанай хъахинначунней юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаъл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Дувцара чулоацам кхетабергболаш деша б1арчча дешашца, хъадувца ховргдолаш план оттае, сурташка хъежжа чулоацам хъабувца, хаттар оттаде ха, дувцара турпалах шийна хетар а йоазонхочоа хетар а хъаала хар.
38	1.02		1арчакхнаъкъан С. «Ахъмад-г1ишлонхо». Классал арахъа дешар «Фаългаш»	1	Текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	Дийшар вахарца дувза а диста а хар. Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хъежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаъл де хар.
39	4.02		Шеденаъкъан С. «Хъан болх ба дикаг1а?», Осминаъкъан Хъ. «К1а, к1а».	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хъежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаъл де хар. Дийшар вахарца дувза а диста а хар.
40	8.02		Гаьгенаъкъан Г. «Жа1у хургва со а», Осминаъкъан Хъ. «Фийг». Кицаш.	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжкаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар.	Г1алг1ай поэтий байташ ховш хилар. Байта сурт дешашца дилар, чулоацам тахкар, байташ дагахъа ешар. Оаза низаца байта чулоацама логически тохар де.
Дувца вай ноаноех лаьца -3 с.						
41	11.02		Хамхой А. «Са нана дика я», Меданаъкъан З. «Са даь-нана».	1	Текста эмоционални оамал къоастаяр. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Йоазонхой текстага хъежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаъл де хар. Шаьра деша, т1ехь-т1ехьаг1а оаз лаьг1еш дагахъа.
42	15.02		Хамхой Т. «Са нана», «Бекарг» (фаьлг).	1	Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар. Тара а в1аши духъала а ма1ан дола дешаш доаладар. Текста эмоционални оамал къоастаяр.	Г1алг1ай фаьлгаш ховш хила, цар чулоацам нийса хъабувцар, тахкар, сурташка хъежжа лоацца дувцар оттаде хар, книжка т1арча хаттарашта жоп дала ховргдолаш, ма1ан кхетадеш деша. Хоржаш деша.
43	18.02		Мута1алнаъкъан Хъ.-Б. «Башир», Ахилгнаъкъан М. «Мама яь ди»,	1	Произведене кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хъабувцара	Чулоацамца болх бе хар. Дошлорг леладар. Йоазонхой текстага хъежжа

			Кхузгнакъан И. «Нана».		нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаъл де хар.
Б1аьсти -6 с.						
44	22.02		Шеденакъан С. «Б1аьстен бутт»	1	Дешара декхараш кхоачашдара текстаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар.	Шадиев Султана произведенеш йовзаш хила. Произведени чулоацамах лаьца къамаъл де хар. Гонахьарча 1аламах бола кхетам шербар. Дийшар вахарца дувзаде хар.
45	25.02		Хьоашалнакъан 1. «Б1аьсти».	1	Текста эмоциональни оамал къоастаяр. Тара а в1аши духьала а ма1ан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Хашагульгов 1. Произведенеш йовзаш хила. Произведени чулоацамах лаьца къамаъл де хар. Гонахьарча 1аламах бола кхетам шербар. Дийшар вахарца дувзаде хар.
46	1.03		Патнакъан С. «Оалхазараша б1енаш мишта дехк», Шеденакъан С. «Алкхашк 1овдала яц».	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжкаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар. Тара а в1аши духьала а ма1ан дола дешаш доаладар.	Йоазонхой текстага хьежжа з1амига текст оттае, цу чулоацамах къамаъл де хар. Шаьра деша, т1ехь-т1ехьаг1а оаз лаьг1ьеш дагахьа.
47	4.03		«Бекарг» (фаьлг).	1	Текста чулоацам хьабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	Г1алг1ай фаьлгаш ховш хила, цар чулоацам нийса хьабувцар, тахкар, сурташка хьежжа лоацца дувцар оттаде хар, книжка т1арча хаттарашта жоп дала ховргдолаш, ма1ан кхетадеш деша. Хоржаш деша.
48	11.03		Хьоашалнакъан 1. «Бумбарг», «Чхьовкарч», «Алкхашкаш», «Боали хьачи».	1	Текста эмоциональни оамал къоастаяр. Тара а в1аши духьала а ма1ан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Хашагульгов 1. Произведенеш йовзаш хила.
49	15.03		Чакхенакъан С. «Мала мичахьа вах», Хьоашалнакъан 1. «Готахьазилг», «Борг1илг».	1	Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар. Тара а в1аши духьала а ма1ан дола дешаш доаладар. Текста эмоциональни	Г1алг1ай поэтий байташ ховш хилар. Байта сурт дешашца дилар, чулоацам тахкар, байташ дагахьа ешар. Оаза низаца байта чулоацама логически

					оамал кѳоастаяр.	тохар де.
Халкѳа багахбувцам – 16 с.						
50	18.03		Шеденаѳкъан С. «Багахбувцам».	1	Дешара декхараш кѳоачашдара текстаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хѳаала хар.	Г1алг1ай багахбувцамах кхетам хила, к1оарга ма1ан чулоацаш оттадаѳча багахбувцама доакѳош ховш хила.
51	22.03		Дагардергаш.	1	Хѳехархочо а дешархоша а дешашд ар чулаца, тара дар хѳалеха хар, шийна хетар хѳаала а кертерадар хѳалаха а хар.	Г1алг1ай багахбувцама доакѳош ховш хила, уж шоайла кѳоастаде, масалаш доаладе. Книжка т1ара а журналалаш т1ара а уж хѳалаха а кѳоастаде а хар.
52	1.04		Пхѳабуаргаш.	1	Дешара декхараш кѳоачашдара текстаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хѳаала хар.	Г1алг1ай багахбувцама доакѳош ховш хила, уж шоайла кѳоастаде, масалаш доаладе.
53	5.04		Тхѳуж–илли. Малав майраг1а. Хѳоастарг.	1	Дешара декхараш кѳоачашдара книжкаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хѳаала хар. Тара а в1аши духѳала а ма1ан дола дешаш доаладар.	Г1алг1ай багахбувцама доакѳош ховш хила, уж шоайла кѳоастаде, масалаш доаладе. Бераш 1омаде шоаш дагалаца а хѳакхолла а тхѳуж-иллеш, хѳоастаргаш.
54	8.04		«Цогала питам» (к1оанолг).	1	Текста чулоацам хѳабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца кѳамаѳла юкѳе дизза дакѳа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	Фольклора тайпаш ховш хила. К1оанолга турпалий оамалаш тахка хар, план оттаяр, чулоацам хѳабувцар.
55	12.04		«Борзи ж1алии» (к1оанолг).	1	Произведеие кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хѳабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца кѳамаѳла юкѳе дизза дакѳа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	К1оанолгаш довзаш хила, цар ма1ан тахка ха, чулоацам хѳабувцар, оаз тоаеш дешар, оазаца безам е цабезам гучабаккхар. Хаттараш оттаде а, хоржаш деша.
56	15.04		«Кери кѳайги» (к1оанолг), «Нали, цогали, борзи» (к1оанолг).	1	Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хѳаала хар.	К1оанолгаш довзаш хила, цар ма1ан тахка ха, чулоацам

					Тара а вlаши духъала а маlан дола дешаш доаладар. Текста эмоциональни оамал кьоастаяр.	хъабувцар, оаз тоаеш дешар, оазаца безам е цабезам гучабаккхар. Хаттараш оттаде а, хоржаш деша.
57	19		«Цоғали боабашки» (фаълг).	1	Кхетам болаш деша хар lомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар. Тара а вlаши духъала а маlан дола дешаш доаладар. Текста эмоциональни оамал кьоастаяр.	Гlалгlай фаългаш ховш хила, цар чулоацам нийса хъабувцар, тахкар, сурташка хъежжа лоацца дувцар оттаде хар, книжка тlарча хаттарашта жоп дала ховргдолаш, маlан кхетадеш деша. Хоржаш деша.
58	22		«Даде кlаьнк» (фаълг).	1	Текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малагlа да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар	Фольклора тайпаш ховш хила. Фаълга турпалий оамалаш тахка хар, фаълга план оттаяр, чулоацам хъабувцар.
59	26		«Дог-майраУртиг» (фаълг).	1	Хъахинначуннеи бахъанаи юкъера бувзам гучабаккхар, дувцара къамаъл оттаде хар, бlарчча дешашца дешар, къамаъла уйла еш. Кертера уйла малагlа я ховргдолаш нийса дешар.	Майралахи хъаькъалахи лаьца фаългаш хар, тарадар доаладар, шаъра, бlарчча дешашца дешар. Дувцара къамаъл шаърдар, чулоацам хъабувцар.
60	29		«Дегlар-м хъатlадоагlаргда (фаълг).	1	Кхетам болаш деша хар lомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар. Тара а вlаши духъала а маlан дола дешаш доаладар. Текста эмоциональни оамал кьоастаяр.	Фаългаш хар, тарадар доаладар, шаъра, бlарчча дешашца дешар. Дувцара къамаъл шаърдар, чулоацам хъабувцар.
61	6.		«Боджи борзи» (фаълг).	1	Произведе не кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хъабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малагlа да хар, дийшачун тохкам беш берашца къамаъла юкъе дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	Гlалгlай фаългаш ховш хила, цар чулоацам нийса хъабувцар, тахкар, сурташка хъежжа лоацца дувцар оттаде хар, книжка тlарча хаттарашта жоп дала ховргдолаш, маlан кхетадеш деша. Хоржаш деша.
62	13		«Оакхарий чарахъе» (фаълг).	1	Дешара декхараш кхоачашдара книжкаца болх бе хар. Кхетам болаш деша хар lомадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хъаала хар. Тара а вlаши духъала а маlан дола дешаш доаладар.	Фольклора тайпаш ховш хила. Фаълга турпалий оамалаш тахка хар, фаълга план оттаяр, чулоацам хъабувцар.

63			«Хьинар дола пхьид». «Борг1али котами».	1	Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар. Тара а в1аши духьала а ма1ан дола дешаш доаладар. Текста эмоционални оамал кьоастаяр.	Дийнатех дола фаьлгаш ховш хила, Шаьра, оаз тоаеш б1арчча дешашца деша. Оазаца шийна фаьлга турпалех хетар хьагойтар, нийса хьабувцар. Дешашца фаьлга турпала сурт-сибат дила хар.
64			«Циски цогали» (фаьлг).	1	Хьахинначуннеи бахьанаи юкьера бувзам гучабаккхар, дувцара кьамаьл оттаде хар, б1арчча дешашца дешар, кьамаьла уйла еш. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Г1алг1ай фаьлгаш ховш хила, цар чулоацам нийса хьабувцар, тахкар, сурташка хьежжа лоацца дувцар оттаде хар, книжка т1арча хаттарашта жоп дала ховргдолаш, ма1ан кхетадеш деша. Хоржаш деша.
65			«Ломи цогали» (фаьлг).	1	Произведе не кертерча турпала оамалий тохкам бар, текста чулоацам хьабувцара нийса план оттаяр, кертерадар а доацар а малаг1а да хар, дийшачун тохкам беш берашца кьамаьла юкье дизза дакъа лацар, хаттарашта дизза жоп далар.	Фольклора тайпаш ховш хила. Фаьлга турпалий оамалаш тахка хар, оазаца хьай царцара безам е эг1азло хьахьокхар, фаьлга план оттаяр, чулоацам хьабувцар.
Халкъа беламе дувцараш- 2 с.						
66			«Хьоара кад балара», «Вас хинна латт со»,	1	Кхетам болаш деша хар 1омадар, хоржаш дешар, чулоацама кертера уйла хьаала хар. Тара а в1аши духьала а ма1ан дола дешаш доаладар. Текста эмоционални оамал кьоастаяр.	Беламе дувцараш ховш хила, тайп-тайпарча книжкаш т1ара, журналаш т1ара уж дешар, чулоацама тохкам бе хар, хьадувцар. Кхыйола г1алг1ай багахбувцама жанраш хар.
67			«Говр хила г1ийрта вир», «Ада х1ана уд вай?»	1	Текста эмоционални оамал кьоастаяр. Тара а в1аши духьала а ма1ан дола дешаш доаладар. Кертера уйла малаг1а я ховргдолаш нийса дешар.	Тайп-тайпарча книжкаш т1ара, журналаш т1ара беламе дувцараш дешар, чулоацама тохкам бе хар, хьадувцар. Кхыйола г1алг1ай багахбувцама жанраш хар.